

Юрчук В.

студентка групи МЕ-4

Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир

Науковий керівник:

Ксендзук В.В.

к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир

ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ІЗРАЇЛЕМ

У сучасному світі, де кожна країна прагне до максимізації розвитку своєї економіки, зовнішньоторговельні відносини є досить звичною і розповсюдженою практикою. Задля реалізації таких відносин, країни утворюють різноманітні інтеграційні об'єднання, що частково або повністю пов'язують їх економіки.

Можна виділити 6 основних інтеграційних об'єднань за формою економічної інтеграції: зона преференційної торгівлі, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз, повна економічна інтеграція. Кожен вид інтеграційних об'єднань має свої умови та особливості, що визначають межі у зовнішньоторговельних відносинах між країнами.

Україна на сучасному етапі знаходиться на рівні розробки та впровадження інтеграційних процесів. На даний момент між Україною та іншими державами світу заключено достатньо велика кількість угод, що позитивно впливають на розвиток національної економіки та підтримку зовнішньоекономічних відносин суб'єктів господарювання. Також в Україні прийнято ряд законів, які надають можливості для залучення її економіки у світове господарство («Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про режим іноземного інвестування», «Про спеціальні (вільні) економічні зони» та інші).

Україна прагне до розвитку зовнішньоекономічних відносин з різними країнами світу, що закріплено в зовнішній політиці країни як один із стратегічних напрямів. На даний момент, досить актуальним для України є торговельно-економічне співробітництво з Ізраїлем, зважаючи на результати переговорів з даною країною, що надають велику кількість можливостей для покращення стану української економіки в цілому. Ізраїль є одним з важливих торговельних партнерів України. Тому метою дослідження є аналіз результатів співпраці між Україною та Ізраїлем і їх впливу на економічний розвиток нашої країни.

21 січня 2019 року, після понад п'яти років переговорів, Україна та Ізраїль підписали угоду про вільну торгівлю товарами. Дана угода сприятиме розвитку торговельно-економічного співробітництва між державами та дасть змогу відкрити для українських підприємств нові можливості щодо розширення ринків збуту та розвитку виробництва. Головним компонентом угоди є домовленості про зниження та фактично повне скасування ввізних мит на промислові товари, за виключенням ювелірних виробів, завдяки чому значно збільшиться товарообіг між двома державами. Також, угода містить досить складну систему взаємних поступок у торгівлі сільськогосподарськими товарами та харчовою продукцією.

Протягом останнього десятиріччя товарообіг з Ізраїлем складає близько одного відсотка загального товарообігу України, причому експорт завжди перевищував імпорт. За попередніми даними Державної фіскальної служби, у 2018 році товарообіг між Україною та Ізраїлем становив 761 млн доларів, зокрема експорт – 580 млн доларів США або 1,2% загального експорту товарів. Більше того, якщо рахувати ЄС як єдиного партнера, Ізраїль потраплятиме в десятку найважливіших напрямків українського експорту.

Водночас, окрім зобов'язань щодо взаємного скасування значної частини ввізних мит, іншим дуже важливим елементом угоди є домовленість про використання Пан-Європейсько-Середземноморської конвенції про правила походження (Конвенція Пан-Євро-Мед), повноцінне використання якої в Україні розпочалось у 2019 року. Це означає, що Україна, Ізраїль та ЄС можуть взаємно купувати сировину та матеріали, виробляти з них товари та продавати в рамках цього «трикутника» на основі угод про вільну торгівлю, не переймаючись правилами походження. Такий підхід до зовнішньої торгівлі стимулює розвиток глобальних виробничих ланцюжків та торгівлі.

Спираючись на статистичні дані Державної служби статистики України, можна стверджувати, що з 2012 року, коли обсяг експорту товарами дорівнював числу 796 тисяч доларів США, він почав значно зменшуватися, тоді його мінімум становив 488 тисяч доларів США у 2016 році, але вже у 2017 експорт товарів почав стрімко рости і дорівнював 604 тисячі доларів США.

Якщо порівнювати розвиток обсягу імпорту України, то можемо зазначити, що з 2012 року, коли число імпорту становило 206 тисяч доларів, до 2014 кількість імпортованих товарів трохи збільшувалася, проте у 2015 році кількість імпортованих товарів стрімко пішли на спад. Вона становила 169 тисяч доларів США. У 2016 році все ж імпорт трохи зріс до числа 184 тисячі доларів США, але вже у 2017 знову почав йти на спад і майже зрівнявся з показником у 2015 році.

Хочемо наголосити, що виходячи з таких статистичних даних зрозуміло, що експорт товарів переважає над імпортом. Ізраїль – країна, яка багато імпортує з усього світу, при чому переважно з країн ЄС, новий партнер в особі наших підприємців, які постачають якісні і відносно недорогі товари – це чудова можливість збільшити власні обсяги постачання, зайняти пристойну позицію і стати гідним конкурентом поряд з ЄС. Проте, українські виробники також імпортують сировину та матеріали з Ізраїлю, переробляють їх в Україні та зможуть експортувати з пільговою або нульовою ставкою мита до ЄС, завдяку підписанню угоди про торгівлю. Це створить додаткові стимули для розміщення виробництва з високою доданою вартістю саме в Україні.

Крім позитивних результатів в сфері зовнішньої торгівлі, Україна з Ізраїлем веде активну інвестиційну політику. За даними Державної служби статистики України, обсяг прямих ізраїльських інвестицій в економіку країни станом на 01.04.2018 становив \$ 55,2 млн. дол. США, що складає 0,1 % від загального обсягу прямих іноземних інвестицій залучених в українську економіку.

Вважаємо, що підписання угоди про зону вільної торгівлі ще більше сприятиме розвитку і залученню нових іноземних інвестицій, що, в свою чергу, здійснить безпосередній внесок в розвиток виробництва та надходження нових технологій до країни.

Аналізуючи, як змінюються зовнішньоторговельні відносини між Україною та Ізраїлем за останні роки, можна стверджувати, що з кожним новим роком країни поступово йдуть до зближення своїх економік незважаючи на різноманітні негаразди, що позитивно впливає на динаміку їх розвитку.

Отже, можна зробити висновок, що угода про зону вільної торгівлі між Україною та Ізраїлем створює нові стимули для торгівлі, не лише промисловою продукцією, але й товарами сільського господарства та харчової промисловості, умови доступу яких на ізраїльський ринок значно покращуються. Також підписання угоди буде сприяти реалізації різноманітних економічних проектів на Україні, залучення іноземних інвестицій та забезпечить активний рух товарів і послуг між країнами.

Список джерел:

1. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики [Електронний ресурс]. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>.
2. Свободная торговля и ничего лишнего: что дает Украине ЗСТ с Израилем [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.eurointegration.com.ua/rus/articles/2019/01/24/7091965/>.
3. Експорт–імпорт товарів за країнами світу у 2016 році [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Угода між Ізраїлем та Україною. Перспективи для бізнесу [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://censor.net.ua/b3108731>.
Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Ізраїлем [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://israel.mfa.gov.ua/ua/ukraine-il/trade>.